

MEDIAKUNST

tekst introductie video opendeurdag 2020

Hallo, mijn naam is Hendrik en ik ben docent mediakunst bij KASK & Conservatorium, de school of arts van HOGENT & Howest. Dat is een te lange naam. Ik ga die in het vervolg inkorten als KASK, de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten van Gent, een naam met geschiedenis.

Deze video is langer geworden dan ik op het eerste zicht had voorzien. Daarom wil ik jullie op voorhand de verschillende delen al even meegeven.

- Ik heb het eerst over de opleiding Vrije Kunsten waarvan mediakunst één van de zes studietrajecten is,
- daarna heb ik het over de pedagogie van de opleiding,
- gevolgd door een poging om het domein van Mediakunst te duiden.
- Daarna heb ik het over meer praktische zaken zoals de docenten,
- het atelier,
- een reeks projecten die we organiseren en samenwerkingen die we aangaan met partners van binnen en buiten het instituut.
- En, ik sluit af met een blik op de toekomst. Wat na deze studie?

Zoals jullie op de website en in de studiewijzer van KASK kunnen lezen is Mediakunst één van de 6 studietrajecten die je kan volgen onder de opleiding Vrije Kunsten. Naast mediakunst zijn er nog installatie, performance, schilderkunst, tekenkunst en beeldhouwkunst. Dat wil zeggen dat je hier Vrije Kunsten kan studeren met een specifieke focus op deze disciplines. Over wat de discipline mediakunst is, of kan zijn, heb ik het zo dadelijk maar eerst wil ik jullie wat duiding geven over wat Vrije Kunsten studeren, betekent.

De opleiding Vrije Kunsten richt zich op toekomstige kunstenaars. De nadruk in het pedagogisch traject, doorheen de bachelor en master, komt grotendeels te liggen op de persoonlijke en artistieke ontwikkeling van de student. Dat klinkt eenvoudig maar is het hoegenaamd niet. Je gaat tijdens de opleiding voornamelijk een confrontatie aan met jezelf. Vragen als: "Wie ben ik? Wat raakt mij? Wat houdt me bezig? Wat wil ik in de wereld plaatsen? En hoe wil ik die ideeën dan vormgeven?" zullen vaak naar boven komen. Het persoonlijke project van de studenten staat centraal. Om dit mogelijk te maken is een bijzondere pedagogiek nodig, waarin ondersteuning, sturing en individuele begeleiding samengaan met het toekennen van vrijheid en autonomie.

De pedagogie. We helpen in dit traject op verschillende manieren. Enerzijds geven we jullie een rugzak mee met kennis en anderzijds zetten we in op het verwerven van inzichten en vaardigheden.

Het theoretische luik van de opleiding is grotendeels op kennis gericht met vakken als kunstgeschiedenis, wijsbegeerte, waarnemingspsychologie, antropologie etc. De theorielessen hebben als voornaamste doel de praktijk van de studenten te voeden en te verrijken. Daarnaast zal ze de studenten aanzetten over hun eigen praktijk te

reflecteren, spreken en schrijven. Dat zijn vaardigheden die na de studie broodnodig zijn om beurzen aan te vragen, samenwerkingen aan te gaan, enzoverder.

De praktijk vormt de kern van de opleiding. In de eerste bachelor voorziet de opleiding in een reeks aan introducties in bepaalde media, en technologieën die we als de fundamenteën van mediakunst beschouwen. We hebben het hier o.a. over fotografie, video, geluid, web technieken en een introductie in programmeren van interactieve, audiovisuele en generatieve systemen waaronder ook Artificiële Intelligentie of AI. Dat laatste klinkt misschien wat moeilijk of hoog gegrepen maar we gaan hiervoor op zoek naar toepassingen vanuit jullie directe interesses. Dat lijstje met disciplines of technieken is echter ook steeds te beperkt. We moeten keuzes maken van wat we voor de klasgroep op het programma zetten en wat niet. Niet alles is voor alle studenten even verrijkend of interessant. En, het zijn ook maar, introducties. Doorheen het traject zullen de studenten zich sowieso gaan specialiseren in één of meerdere disciplines. En bovendien zal er steeds een spanning zijn tussen het beheersen van een techniek en de onmogelijkheid ervan.

De nadruk in het atelier ligt op het creëren van autonoom werk in een begeleide context met o.a. student-docent gesprekken, groepsbesprekingen en collectieve toonmomenten.

Wat is mediakunst nu?!

Er is geen pasklare definitie en elke poging zal wel ergens oneer aandoen. Ik doe een poging met de woorden van ex-collega Bram Crevitsⁱ.

Het domein van de mediakunst kan gezien worden als een groot lappendeken van niches en stromingen te midden van, en nauw verbonden met, een technologische en maatschappelijke context die in een steeds sneller tempo verandert. Het is een cultureel veld dat ruwweg voortkomt uit pre-cinema, de voorlopers van film, en zich uitstrekt tot post-internet. Kunst die is afgeleid van de effecten van het internet op de esthetiek, cultuur en maatschappij. Mediakunst is nauw verbonden met en betrokken bij alles wat met wetenschap en technologie te maken heeft.

Einde quote. Onder mediakunst vallen o.a. videokunst en experimentele film, geluidskunst, elektronische kunst, digitale kunst en internetkunst, al doen deze categorisering geen recht aan de reële praktijk die vaak, en bijna per definitie, zeer hybride is. We willen en kunnen dit veld ook niet stiefmoederlijk of dogmatisch behandelen. We geloven in de activerende werking van technologie omdat analoge, mechanische of digitale tools steeds speelruimtes aanrijken, of experiment uitlokken, in het artistieke maken of creëren.

Alle Mediakunst docenten zijn actief in het kunstenveld als maker of curator en een groot deel van de docenten is betrokken in praktijkgericht artistiek onderzoek. Dat zorgt voor een brede waaier aan invalshoeken of visies t.o.v. digitale en audiovisuele media. Alle docenten hebben technische vaardigheden en specialiteiten wie we graag willen delen met de studenten.

Ons traject beschikt over polyvalente en gespecialiseerde werkruimtes in een groot atelier. Er zijn faciliteiten om gericht te werken met video montage, 3D, game design, VR en klank.

In het atelier zijn twee onderzoeks-labo's ondergebracht: [Formlab](#), een werkplaats voor digitale fabricatie, en [Laboratorium](#), een experimenteel lab voor kunst, vormgeving en biotechnologie.

Het atelier is een plek waar studenten zich in vertrouwen kunnen ontwikkelen door samen te werken en samen te leven. Er is ruimte voor initiatief en engagement, voor vallen en opstaan, ...

Als je je een beter beeld van het atelier wil vormen raad ik je aan de video *rondleiding atelier mediakunst* te bekijken.

Projecten en samenwerkingen. We onderhouden met het traject Mediakunst een actieve band met het werkveld. In samenwerking met diverse partners als KASKcinema, Art Cinema OFFOff, Courtisane, Cinematek, Auguste Orts, Vooruit, Netwerk, Kraak, Nerdlab, iMal, etc worden evenementen opgezet, workshops georganiseerd en gasten uitgenodigd.

Een mooi voorbeeld daarvan is het programma X-Ray dat we maken in samenwerking met KASKcinema en vaak wisselende partners als Kraak en Courtisane. Centraal in het programma is er een filmvertoning of performance van een, nationale of internationale, gast aangevuld met een lezing, masterclass of studio visits.

Een ander voorbeeld is het project "[tools for things and ideas](#)", een onderzoeksproject van Jerry Galle en Elias Heuninck waaraan externe gasten maar ook studenten en ex-studenten meewerken. Het onderzoeksproject wil een aantal voorstellen doen en effectieve realisaties verwezenlijken die het publieke domein van 3D-technologieën en media verrijken.

Als laatste voorbeeld wil ik ook nog graag het project "[Radio Roeien Met Riemen](#)" vermelden. Dat is een kortlopend onderzoeksproject rond radio maken geïnitieerd door een groep studenten. Centraal wordt een archief aangelegd met geluidsfragmenten die een heel diverse oorsprong kunnen hebben. Dat kan muziek zijn maar evengoed veld opnames van een natuurwandeling. Dit archief wordt via een internetradio en happenings of evenementen publiek gemaakt.

En natuurlijk gaan we met het traject ook vaak naar buiten voor bezoeken aan musea, festivals en kunstenaar ateliers. Doorgaans organiseren we jaarlijks ook een studiereis. Zo gingen we dit jaar gingen we in februari naar Berlijn met bezoeken aan het Transmediale festival en een aantal boeiende plaatsen waarvoor Anouk De Clercq ons op sleeptouw nam.

De toekomst. Afsluitend wil ik nog kort meegeven wat je na deze opleiding kan gaan doen of wat je waard bent.

Zoals ik reeds meegaf richt de opleiding Vrije Kunsten zich op toekomstige kunstenaars die na het behalen van de master een eigen artistieke praktijk kunnen starten. Afgestudeerden hebben algemene en specifieke kennis, vaardigheden en attitudes verworven maar ook, zichzelf beter leren kennen. Dit geeft hen mogelijkheden om ook in een breder vak domein werk te vinden.

Alumni van het traject Mediakunst hebben kennis van een brede waaier aan basistechnieken in audiovisuele en digitale media. Hiermee kunnen ze bijvoorbeeld terecht in musea, als kunstenaars-assistent, als medewerkers productie, scenografie of video in de podiumkunsten en in gespecialiseerde takken van de creatieve sector. En natuurlijk komen alumni ook opnieuw in het onderwijs terecht.

Ik nodig jullie graag nog uit om eventueel een aantal opzoekingen te doen naar enkele oud-studenten. Dat geeft je een beter beeld over de diversiteit van praktijken en benaderingen die in de opleiding aan bod kunnen komen. Zoek bijvoorbeeld maar eens naar [Jo Caimo](#), [Dries Depoorter](#), Eva Giolo en Chloë Delanghe van het collectief [Elephy](#), [Emi Kodama](#), [Dominique De Groen](#), ...

Ziezo, daarmee sluit ik dit graag af. Ik wil jullie graag welkom heten voor een chat of gesprek tijdens de opendeurdag of daarna. Wie graag nog op bezoek wil komen in het atelier kan dat zeker ook na afspraak.

¹ Bram Crevits (1980 - 2018) schreef de tekst 'On Media Art' als inleidende verklaring voor de het minor-atelier 'Netwerkcultuur' 2016-2017. <https://docs.google.com/document/d/14K4TmN0XZ1WabljhjbfuvYO7lHnZW2UhHEKsp9M3sTk/>